

Megjegyzések az Albrecht féle tervszöveggel és az annak alapján
elkészült önálló Erdéllal kapcsolatban.

Az önálló és független Erdély kérdéséhez tett eddigi észrevételeim általános elvi síkon mozogtak és lényegében a kérdést a Kárpát-medencében élő Szászmagyarság általános hatalmi szempontjai szerint igyekeztek megvilágítani, ami annyit jelent, hogy a trianoni magyar állam körül lehetőségeiben meglévő katonai szövetség tulsúlyát és koordinált összefüggését a független Erdély, mint hatalmi tényező, miképpen oldhatná fel és milyen kedvező hatással lehetne a trianoni magyar állam hadviselőképességére /: potentiel de guerre:/ amely egyben súlyát is jelenti.

Az Albrecht féle " Független Erdély " tervszöveggel kapcsolatban teendő megjegyzéseim sem az alkotmányra és a közigazgatási részletekre vonatkoznak, hanem elvi síkon mozognak :

Egy, az Egyesült Nemzetek által létrehozott, kantonokra bontott, szabályozott alkotmánnyal és közigazgatással megmerevített Erdély semmiestre sem lehet független hatalmi tényező és nem lenne képes feloldani a trianoni magyar állam körül lehetőségeiben meglévő katonai szövetséget, de nem jelentene erősítést sem a trianoni magyar állam részére.

Jelentene azonban a román állam feltétlen gyengülését és ez önmagában is jelentős tétel lenne, ha a megmaradó román-jugoszláv közös határ a katonai gyűrűhöz való csatlakozás és érintkezésen át Románia részére nem jelenthetné még fokozottabb mértékben a gyenge Erdély irányába folytatandó területszerző politikát.

Az így létesítendő Erdély lényegében nem is tekinthető önálló és független területnek, csak a magyarok és románok által közösen igazgatott területnek, ahol a surlódásokat a nemzetközi ellenőrzés szünteti.

A parlament szervezése és ugyanakkor a parlament hatásköre alól az autonóziák nagyfokú kivonása aggasztó impressziót keltenek.

Az állami nyelv kérdése sem olyan egyszerű és süntit a svájci példa, ahol az állam hivatalos nyelve az u.n. schwyzer Dütch, amely nemcsak a svájci polgárok 70.2 %-ának anyanyelve, de minden svájci polgár nemzetiségi érzékenysége nélkül használja.

Az önálló nemzetegyetemek és azok mellett a kisebbségek politikai elrendezésének hatásait a trianoni magyar államra veszélyesnek tartom, mert bár annak kisebbségei önmagukban jelentéktelenek, de tudják, hogy jelentőségük azonnal megnő, ha valakely hatalom mögéjük áll.

Erdély kétféle /: magyar és román /: hadserege tulajdonképpen ketté-

osztja az államot és ezzel polgárháborus feszültséget hordoz, ami nem vezet-
het a két nép megbékéléséhez, hanem a viszony fokozottabb romlásához. Egy
ilyen polgárháborus feszültség egy gyenge Magyarország számára semmi előnnyel
és sok hátránnyal járna a dolgok természetéből kifolyólag is, de az Egyesült
Nemzetek alapokmányának megfelelő §-a miatt, amely az ország megegyezését bi-
zonyos körülmények között lehetővé teszi, is.

A tervezetet csak taktikai szempontból is alig látszik járható utnak.

Fel kell hívnom azonban a figyelmet a Bodor György féle tanulmányra,
amely a két fajnak, a románoknak és magyaroknak, számarányoktól független, teljes
egyenjogúságán, a paritás elvén képzei el az önálló és független Erdélyt.

Minden olyan megoldás, amely az önálló Erdélyt hatalmi eszközzeitől
is megfosztja, egyben belőle hódításra ingerlő területet létesít.